

Igor Savatović

MAJSTOR atraktivnih kadrova

Svi mi koji volimo gledati filmove poželjeli smo biti dio filmske ekipe. Nije li to posao iz snova? Pun izazova, uvijek drugačiji, uvijek uzbudljiv. Ovom smo prilikom razgovarali s Igorom Savatovićem, uspješnim akademskim snimateljem i steadicam operaterom, bez čijih bi nam kadrova Zakon ljubavi, Urota, Big Brother, Farma, Supertalent i drugi brojni projekti bili nezamislivi!

L&Z: *Pojasnite nam što je to točno steadicam i kakve snimke omogućuje.*

Igor Savatović: Steadicam je profesionalni sistem za stabilizaciju kamere. Sa steadicamom možemo snimati savršeno mirne kadrove kao da je kamera postavljena na dollyju (filmskom voznom postolju), a pruža snimatelju slobodu kretanja kao da snima s kamerom iz ruke, odnosno s ramena. Naravno, ta mirnoća kadra uvelike ovisi o sistemu za stabilizaciju, ali ponajviše o snimatelju samom.

L&Z: *Završili ste Akademiju filmskih umjetnosti i usto imate magisterij iz filmske umjetnosti i kinematografije, no postoji li u Hrvatskoj formalno obrazovanje za steadicam operatera?*

IS: U Hrvatskoj ne postoji formalno obrazovanje za steadicam operatera, tako da se za mene može reći da sam, po pitanju steadicama, samouk. Inače, u svijetu, za izobrazbu steadicam operatera uobičajne su sedmodnevne radionice. Ja sam pohađao jednu takvu radionicu, ali ne kao student, već kao predavač! Naime u Sachtleru, tvornici koja proizvodi sisteme za stabilizaciju kamere kakve i ja posjedujem, bili su impresionirani mojim showreelom (snimateljev portfolio op. a.), pa su me 2006. pozvali da im pomognem oko radionice na Sachtler akademiji u Münchenu. Godine 2008. ta ista tvornica se odlučila da Frederica Chamberlanda, kanadskog steadicam operatera, i mene postavi za svojevršne ambasadore koji zastupaju njihove profesionalne sisteme za stabilizaciju kamere.

L&Z: *Možete li nam navesti neku Vašu scenu koju svi pamtim?*

IS: Pa vjerojatno je to zadnji kadar u svakom reality showu u zadnjih pet godina koji je sniman u Hrvatskoj! Naime, svako proglašenje pobjednika, pobjednikovo veselje, suze, čestitanje... snimao sam – ja! ☺

L&Z: *Radili ste na mnogim poznatim projektima. Koji Vam je ostao u najljepšem sjećanju?*

IS: Teško mi je reći koji mi je najdraži projekt, svakom pristupam profesionalno i dajem svoj maksimum. Nakon osamnest godina rada još uvijek se osjećam sretnim kao da sam prvi put za kamerom. Čak ni ne mogu reći koji mi je najdraži kadar koji sam snimio, jer se nadam da ga još uvijek nisam ni snimio. Projekte više pamtim po ljudima s kojima sam radio nego po poslu samom!

L&Z: *Kad radite, izgledate poput dobro naoružanog superjunaka! Čemu služe svi*

ti rekviziti i jesu li, recimo, rukavice doista potrebne ili su samo dio Vašeg stylinga?

IS: Na steadicamu je svaki dio ekstremno važan, jer da nije, ne bih ga nosio na svojim leđima, ponekad i dva-tri sata u komadu! Sve što možeš izbaciti, izbaciš, jer nakon pola sata deset deka viška osjećaš kao kilogram viška! Rukavice nisu dio stylinga, neki ih operateri nose neki ne. U principu svi pokreti kamere na steadicamu rade se vršcima prstiju, pa rukavice nosim da bih smanjio znojenje na prstima, odnosno da mi se steadicam ne kliže pod prstima dok radim.

Oprema teži i po tridesetak kilograma

U MOM POSLU POTREBNO JE PUNO ULAGATI U OPREMU I ZNANJE

L&Z: *Čujemo da ste na poslu često u "misionarskom položaju". Hm, pojasnite nam to! :)*

IS: (Smijeh) U radu sa steadicamom postoje dva osnovna položaja, stava - "misionarski" i "Don Juan". Misionarski položaj je onaj kada je kamera okrenuta u smjeru hoda samog operatera, a Don Juan je položaj kada je kamera okrenuta suprotno od smjera hoda operatera, odnosno unazad. Da, može se reći da uglavnom prakticiram misionarski položaj!

L&Z: *Koliko ulažete u opremu?*

IS: Što se tiče opreme, tu stvarno puno ulažem. Filmska industrija jedna je od onih koje se vrlo brzo mijenjaju, i da bih bio u igri, naprosto to moram pratiti. Možemo reći ovako, nema kamere na svijetu koju ne bih mogao staviti na jedan od mojih steadicamova!

L&Z: *Koliko ima steadicam operatera u Hrvatskoj i kolike su potrebe za njihovim angažmanom?*

IS: Ne znam točno, ali u svakom slučaju više nego dovoljno, s obzirom na to koliko se steadicam koristi u Hrvatskoj. Nažalost u Hrvatskoj, osim što su budžeti produkcija takvi kakvi jesu, vrlo je malo redatelja, producenata i direktora fotografije koji u potpunosti

znaju iskoristi potencijal tog svojevrsnog filmskog izražajnog sredstva. Ali ima ih, a ja sam imao sreću da sam radio s nekima od vrhunskih!

L&Z: *Imali ste i ponude iz inozemstva. Jeste li se već uključivali u inozemne projekte?*

IS: Imao sam puno upita iz Engleske, Amerike, Njemačke, Australije, Austrije... ali jedina suradnja koja se razvila bila je s talijanskom televizijom RAI, i naravno, s nama susjednim zemljama.

L&Z: *I za kraj moramo Vam postaviti jedno tipično žensko pitanje: zašto, pobogu, kamera "deblja"?*

Ma ne deblja, nego sada svi imaju plazme i LCD-ove, pa umjesto da ih gledaju u 4:3 formatu, gledaju ih u WideScreenu!!! ☺ ■

ŠTO GOD LJUDI MISLILI O HRVATSKOM FILMU I TELEVIZIJI, RIJEČ JE O PROFESIONALACIMA SVJETSKOG RANGA

L&Z: *Koja Vam je bila najzahtjevnija situacija na snimanju? Koliko je važno biti pripremljen za snimanje?*

IS: Da Vam iskreno kažem, više se i ne sjećam, radio sam na -20 °C, s uganutim gležnjem na nozi, snimao sam s pramca barke (to je bilo malo zastrašujuće), iz auta u vožnji... Na neki način svako snimanje je zahtjevno, i kao što ste dobro primijetili, priprema je vrlo bitna. Ne samo da uvijek dođem na set s opremom u savršenom stanju, nego nastojim, koliko to